

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

NESARU TINGALOLE

Vol XXI - 2

ಫೆಬ್ರವರಿ 2003

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ
ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರೊ. ಅಕ್ಷೀ ತಾತಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ

Forth Coming Programmes

• ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ 2

3

About Prof. M.A.Lakshmithathachar

The Academy of Sanskrit Research, Melkote

4

ಸಂದರ್ಶನ :

ಓದು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ - ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್

• ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ 5

ಭಾರತೀಯ ಕಲೆ - ಭಾಗ 11

ಕೃಪೆ : ಎನ್. ಮರಿತಾಮಾಚಾರ್‌ರವರ ಭಾರತೀಯ ಕಲೆ

8

Magnanimity of Kannadigas Through the Ages

• Dr. H.S. Srinivas 12

ಸಾವಿಯಬೈ

13

ಕೃಪೆ : ವಾಸ್ತಿ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕತೆಗಳು

ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ

14

Rs. 5/-

The Mysore Association, Mumbai

393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.

Tel.: 402 46 47 • Grams: "KARUNADU"

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಾತಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ

ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತತ್ವಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ

ಮುಂಬಯಿ: ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ಅದು ಸಮಭಾವ, ಸಮತತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಶರಣಾಗತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ವೊದಲಾದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಅಹಂಭಾವ ರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದ ದರ್ಶನ ಇದಾದುದರಿಂದ ಇದು ಸಮಕಾಲೀನವೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಡಿನ ನಾಮಾಂಕಿತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು.

ಅವರು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬಯಿ ಇವರು ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಲಿಕೆ 2002-2003ರ ಅನ್ವಯ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೂ ಅಹಂಕಾರವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಬದುಕು ಇಂದು ಸಹ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದೇ ದರ್ಶನ. ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾರಾಯಣ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಜಡವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ

ಚೈತನ್ಯವಿದೆ. ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ದರ್ಶನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭಾನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ನೀಡಿದರು. ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀನ ಎಂಬ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಳ್ಕಾರರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲಿಗೆ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ತಂದರು. ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ವೇದದ

ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಂದೋಲನವನ್ನೇ ಮಾಡಿತು. ಎಂದವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶರಣಾಗತಿ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಎಂದು ಇಂದಿನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಬಾರದು. ಧರ್ಮ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥವಿತ್ತು. ಇಂದು ನಾವು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡರೂ ಸಂಕುಚಿತ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಗತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದವರು ಹೇಳಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾರ ಧರ್ಮದ ಜಾತಿಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮದನ್ನು ನಾವು ಪಶ್ಚಿಮ ಮುಖಿಗಳಾಗಬಾರದು. ಮನುಕುಲದ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಉದಾರ ವಾದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ನುಡಿದರು.

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ ದತ್ತಿ ನಿಧಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ತ್ಯಾಮಲ ರಾಧೇಶ್ ಅವರು ಸ್ವಾಗತ ಗೀತೆ

ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ಯರು ಸಂವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

(ವೃತ್ತ 4ಕ್ಕೆ)

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

FORTH COMING PROGRAMMES

Sr.No.	Date	Programme	Time	Venue
1	4th Feb 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.25/-	7.30 p.m.	Ground Floor
2	5th Feb 03	Maghi Ganapathi Pooja Sri Sathyanarayana Pooja Mahamangalarathi & Prasada Vinayoga Sevartha Rs.51/-	5.30 p.m. 6.30 p.m. 8.00 p.m.	Ground Floor
3	7th Feb 03	The Mysore Association & Indian Musicological Society Present Sitar Recital by Sri. Chandrashekar Phanse Demonstration of VCD on Indian Music By Sangeeta Shankar	7.00 p.m. 1st floor	Conf. Hall
4	11th Feb 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.25/-	7.30 p.m.	Ground Floor
5	18th Feb 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.25/-	7.30 p.m.	Ground Floor
6	13th Feb 03	Screening of Kannada Film	7.15 p.m.	Auditorium 2nd floor
7	20th Feb 03	Sankashta Chaturthi Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.51/-	7.30 p.m.	Ground Floor
8	24th Feb 03	Play reading	7.30 p.m.	Conf. Hall 1st Floor
9	25th Feb 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.25/-	7.30 p.m.	Ground Floor
10	1st Mar 03	Mahashivarathi Bhajans by Association members Devotional Songs By Anuja Mahila mandal Pooja Mahamangalarathi & Prasada Viniyoga Sevartha Rs.25/-	7.00 p.m. 8.00 p.m.	Ground Floor
11	4th Mar 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasada Vinayoga Sevartha Rs.25/-	7.30 p.m.	Ground Floor
12	11th Mar 03	Weekly Ganapathi Pooja Ganapathi Sahasra Nama Archane Prasad Viniyoga	7.30 p.m.	Conf. Hall 1st Floor
13	15th Mar 03	The Mysore Association Presents Veena Concert By Jayashree Arvind and Party Sponsors : Balampur Cheeni Mills Ltd.	7.00 p.m.	Conf. Hall 1st Floor

ABOUT PROF. M.A.LAKSHMITHATHACHAR

Prof.M.A.Lakshmithathachar hails from the family of Anandalvan - one of the 74 Simhasanadhishathis nominated by Sri Ramanujacharya - who at the behest of Sri Ramanujacharya went to Tirupathi to perform pushpa kankarya to Lord Venkateswara. Having passed his B.A. in Sanskrit & Philosophy he did his M.A. in Sanskrit and qualified as Navya Nyaya Vidwan. In all his academic pursuits, he excelled obtaining ranks and gold medals, including the President's Gold Medal.

Keeping with the tradition of studying Ubhaya Vadanta, he pursued the traditional learning under eminent acharyas like Panditaraja Alwar Thirumalai Iyengar Swami of Melkote, Karpankadu Venkatachariar Swami, Chakravarthi Srinivasa Varadacharya Swami and Ramanujamuni Narayana Iyengar Swami.

He worked as a lecturer for 4 years in the Govt. College at Chitradurga and Bangalore. Subsequently he worked as an Assistant Professor of Sanskrit at the Post Graduate Dept. of Sanskrit, Bangalore University for 10 years. He still continues to guide students of M.A., M.Phil, and Doctorate level in Sanskrit and Shastras. He was deputed as the Registrar of the

Academy of Sanskrit Research at Melkote and later in 1990, became its Director. He continues to serve in that position presently.

Under his able guidance the Academy has undertaken many research projects and brought out many publications.

Prof. Lakshmithathachar has varied interests spanning from Sanskrit to science, artificial intelligence, information technology, Eco-friendly systems like daivavanas & rishi krishi paddati, etc.

He is a member of various high level bodies like:

- * Central Sanskrit Board, New Delhi
- * Consultative Committee for Applied Research in Indian Technologies, Anna University, Chennai
- * Advisory Committee for Alwar Divyaprabhandam Project, TTD, Tirupathi
- * Implementation Committee, Encyclopaedic Sanskrit Dictionary on Historical Principles - A National Project undertaken at Pune and Melkote
- * Project Review and Monitoring Committee - Govt. of India Project on Universal Digital Library
- * Fellow - Indian Institute of Advanced Studies, Simla

ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಾತಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ
(ಪುಟ 200ದ)

ಹಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ನಡೆದ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಸಾದ್, ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ, ಜಿ.ಎನ್. ಭಟ್ ಮೊದಲಾದವರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು.

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ವಂದಿಸಿದರು.

ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಾತಾಚಾರ್ಯರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

THE ACADEMY OF SANSKRIT RESEARCH, MELKOTE

Located at Melkote - a place with rich historical heritage and known for Sanskrit studies - the academy aims to bring together the best of both the worlds, of our ancient sastras and the modern science. The main activities could be grouped as research, publications, academic programmes, library, museum and garden.

The academy has carried out research in various areas and has been successful in bringing out over twenty softwares connected with grammar, verb generation, sentence analysis, speech synthesis, machine translation from one language to another, dictionaries, language teaching modules, etc.

It has published many scholarly publications covering Upanishads, Bramhasutras, Sribhashya, etc. it has also been organizing many seminars, conferences and workshops as a part of its academic programme.

The academy is a recognized centre for the Sanskrit courses offered by the All India Sanskrit Board which conducts Sastri, Acarya, Sastircudamani and Vidyavaridhi courses, which are equivalent to B.A, M.A, M.Phil and Ph.D. courses and Rashtriya Sanskrit Sansthan which conducts post graduate courses in Vedanta and Vyakarana. The Academy is also affiliated to the Kannada University, Hampi and is a recognized centre for Ph.D. degree of the Mysore University.

The Academy has a collection of over 23,000 books, 11,000 old palm leaf and paper manuscripts, and audiovisual cassettes of lectures by scholars. It has a museum of various artifacts like coins and idols collected around the Academy. It has a garden of flowering plants grown in the way described in the ancient texts. The Academy has a host of modern gadgets like computers, scanners, laser printers, Internet access, microfilm reader, etc. It brings out a newsletter. For further details the reader could contact the Academy on e-mail < asrbng@blr.vsnl.net.in >.

FOR ALL YOUR DOMESTIC
AND INTERNATIONAL
TRAVEL ARRANGEMENTS

CONTACT

A **AUGUST
TRAVEL
SERVICE**

**Agents For
INDIAN AIRLINES &
JET AIRLINES**

REGD. OFFICE :
3/15, ASHIANA, SECTOR 17,
VASHI, NAVI MUMBAI
PHONES : 2789 1970*2789 1972
2789 2451

GRAMS : AUGTRASERV

ALSO AT :
2/16, KABBUR HOUSE,
SION (E), MUMBAI-400 022.
PHONES : 2407 2984*2409 3573
2407 7750

ಓದು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ - ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್

ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ 'ಅಕ್ಷಯ' ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. 'ಅಕ್ಷಯ'ದ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದರ ಸಂಪಾದಕ ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್. ಕವಿಯಾಗಿ, ಕತೆಗಾರರಾಗಿ, ಅಂಕಣಗಾರರಾಗಿ ನಾಮಾಂಕಿತರಾಗಿರುವ ಅವರು ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರಗಳ ನಡುವೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಸಾಹಿತಿ. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೀವನ ಆರಂಭವಾದುದೇ ಅಕ್ಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಹಿಂದುರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. 'ಪಾವಾಣೆ' (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ), 'ಪೂವನಕ್ಕನ ತೂಟೆ' (ಕಾವ್ಯ), 'ಸೌಪರ್ಣಿಕ', 'ಸೌರಭ' (ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹ) ಹೀಗೆ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಓದುಗರ ಕೈಗೆತ್ತು ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಮಿತ ಭಾಷಿಗಳಾಗಿರುವ ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರ ಲೇಖನಿ ಮಾತಿಗಿಂತ ಬಹು ಹರಿತವಾದುದು, ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದು. ಅವರ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಳು. ಬರೇ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮಯಾತೀತವು ನೂರಾರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೇ ಸಮಯ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ, ಅದು ಸಮಯಾಲೇಪವೂ ಆಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಉತ್ತಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರ ಕೃತಿಗಳೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿವೆ. ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪರಿಶ್ರಮ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡದ್ದೇ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ. ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

"ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರು ಮಾನವತಾವಾದಿಯೂ ಹೌದು" ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬರಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಡು ಕಡಿದು ಭೂಮಿ ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾನವನಿಂದಲೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಾರಿದವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಮಾನವ ಧರ್ಮ. ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೇಳಿ, ಗೃಹಿಣಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಆಕೆಯ ಗೃಹ ನುಗ್ಗಿ ಹತ್ತಿಗೈದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಹೀಗೆ ವಂಚಕರಿಂದ ಅಂಥ

ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಮಾಜದಿಂದ ದೋಚಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹಸಿದವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ, ಬಾಯಾರಿದವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಾಹಸ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಶ್ವಾಸದ ಪೊರೆಗಳು ಪಾಚಿಯಂತೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನ ಚಿಂತನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿವೆ. ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪೀಡಿಸುವಷ್ಟು ದೇವನು ಕುಪಿತನಾದಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬೇರುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಗ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಸಿವೆ. ಸಂಪತ್ತು ನಿಂತ ನೀರಾಗಬಾರದು. ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಉಪಕಾರದ ಒಳಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಉರುಳಿರಬಾರದು; ಮಾನವ ಹೃದಯ ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಮೊಳೆಯದ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಾಗ ಬಾರದು" ಇದು ತಮ್ಮ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಪಾವಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ಆಶಯ. ಅವರದು ಪ್ರಗತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ತೀವ್ರಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಿತ್ರಿಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ವಾಸ್ತವವಾದಿ ಅವರು. ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರ ವಿಚಾರಗಳು ಓರ್ವ ಚಿಂತನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರ ತುಡಿತಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸತ್ಯದಿಂದ ಜನರನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರಗಳತ್ತ ತಿರುಗಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಇದೆ.

ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರು ಉದಾರ ಹೃದಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೋಷಕರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವೋಘವಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ 'ಶ್ರೀ ಗುರುನಾರಾಯಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಸಂದರ್ಶಕರು :

● ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಕನ್ನಡವಿಭಾಗ
ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಆಗಬಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನ. ಹೊಟೇಲ್ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿ, ಭಾರತ್ ಕೋ. ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ದುಡಿದ ಅವರು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿಯೂ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು. ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಬಿಲ್ಲವರ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಕ್ರೀಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಸರಳ, ಸಜ್ಜನರಾದ ಅವರದು ನಿರ್ಮಲ ಸ್ನೇಹಪರತೆ.

ಅಕ್ಷಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆಸರೆ ನೀಡಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅಕ್ಷಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಹಿಂದೆ ಸಂಪಾದಕ ಕುಕ್ಕಾನ್‌ರ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷಯದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತಿತು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲ. ಅವರ ಶೈಲಿ ಆತ್ಮೀಯ ಶೈಲಿ, ಓದಿದಾಕ್ಷಣ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಲೇಖನಿಗಿದೆ. ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಲೇಖನದ ರೂಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಓದುಗರು ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಂಡಿತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬದುಕು ಬರಹದ ಒಟ್ಟು ಅವಲೋಕನವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಇತ್ತು. ನಾನು ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ (ಬಾಂಬೆ ಪೋರ್ಟ್ ಫ್ರೀ ನೈಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಮುಂಬಯಿ) ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸ್ಮರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಕವನ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ 'ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಅಂದಿನಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿರುಚಿ ಅಂಕುರಿಸಿತು. ಒಂಬತ್ತನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾನು ಚರ್ಚಾಕೂಟದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂಬತ್ತನೇ ದರ್ಜೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ "ಏಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತರಬಾರದು?" ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ವಾರದ ಚರ್ಚಾ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ.

8ನೇ ದರ್ಜೆಯ A ಮತ್ತು B ವಿಭಾಗದ ನೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟರು. ಮೆರಾ ವಾರವೇ ಅದರ ಕಮಿಟಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಐದಾರು ತಿಂಗಳ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ 'ಉದಯ' ಎಂಬ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಬಂತು. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಬಣ್ಣದ ಸಚಿತ್ರ ಪುಟಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದ್ದೇ ಕಥೆ, ಕವನಗಳು) ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದು ದಾಖಲೆ ಪಡೆಯಿತಲ್ಲದೆ ಆ ವರ್ಷ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಆ ಮೊದಲು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ) ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 'ಉದಯ'ದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ ಹೊರಬಂತು. ಅದರ ಸಂಪಾದಕನೂ ನಾನೇ ಆಗಿದ್ದೆ. ಈ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಳಿಸಿದುವು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿ ಹಿಡಿಯಿತು, ನನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಚಿಗುರಿತು.

ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವು. ಯಾರ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಾಯಿತು?

ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದುವು. ಶಾಲೆಗೆ ದೂರ ನಡೆದು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೆ ಮನೆಗೇ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಊಟ ಮಾಡಿಯೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಸಾಗುವಳಿಯ ಮನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿತ್ತು. (ನಾನು ಮತ್ತು ಅಣ್ಣ) ಬೇಸಿಗೆಯ ಅಕ್ಕಿ ಕುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮೇಲೆಯೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಗಂಜಿ, ಅವಸರದ ಊಟ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ತಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಡವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡುವ ಅಂದಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಂದೂ ನನ್ನಿಂದ ಅಗಲಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಊಟ ತಂದಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಪಲ್ಯ ತರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಊಟ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಸಂಜೆ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕ್ಲಾಸಿನ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಆಟವಾಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ತಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಊಟದ ಮೊದಲು ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು

ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಕತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಅಟ್ಟಹಾಸ ನಾನೆಂದೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ಬದುಕಲೂ ಕಷ್ಟಬರಬೇಕಾಗು ತ್ತೆಂಬ ಪಾಠ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಕಿತ್ತು.

ಮುಂದಿನ ಓದು ಮುಂಬಯಿಯ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ. ನಾನು ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೀರಿತು. ಅವರು ಅದೇ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರದ್ದು. ಅವರ ಕಲಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಕ್ಲಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಣ್ಣು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಿತು. ಇತರ ಪಾಠಗಳ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇರದ ನಾನು ಮೊದಲ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಲು ಮುಜುಗರ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚಿಗೆ ಸರಿದುದೂ ಉಂಟು. ಒಮ್ಮೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ಾಗಿ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನನ್ನ ಕಳತನವನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟರು. ನೀನು ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲೇ ಕೂರಬೇಕೆಂದು ಕಚ್ಚಾಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ವಾರದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರಥಮ ಅಂಕ ದೊರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇತರ ಪಾಠಗಳಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿತು. ಆ ವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಅಂಕ ದೊರೆಯಿತು. ಇತರ ಪಾಠಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕ ಅಂಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಿಶಿಯಾಯಿತು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತಿಭಾವ ಮೂಡಿತು. ಅವರಿಗೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅವರ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಲವಲವಿಕೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಆದರೆ ವಿಧಿ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೆ ತಡೆಯಿತು.

ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸೋದರಮಾವ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಊರಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಫಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಊರಿನ ಅತಿ ದೂರದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಓದಿದೆ. ಅವರ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅಹಿಂಸಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದೆ. ಊರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಊರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ

ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪೆಟ್ಟು ಹಿಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದೆಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಮಲಗಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು. ನನ್ನ ಅಸಹಾಯತೆಗಾಗಿ ರೋಧಿಸಿದ ದಿನಗಳಷ್ಟೋ. ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಕಂಬನಿಗರೆಸಿದುದೂ ಉಂಟು. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು. ನನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಫಲಕೊಟ್ಟಿತು. ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹೆತ್ತವರ ಅನುಮತಿ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಗದ ಕೊರತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಆಗ ನನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವ ಆಕಸ್ಮಾತ್ಾಗಿ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿದ್ದರೆ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ನುಡಿದರು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ನೆನಪಾಯಿತು. 8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಯಾವ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ನನಗೆ ರೂ. 35ರ Telegraphic money order ಬಂತು. ಸೋದರ ಮಾವನೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮರುವರ್ಷ ಪುನಃ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದುದಕ್ಕೆ ನನಗಿಂತೂ ಹೆಚ್ಚು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮರುಗಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಆಗ ಆರನೇ ಕ್ಲಾಸು ಸೇರಿದ್ದರು. ನಾನು ಅದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 5ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ. ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಿಂದ 11ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ವರೆಗೂ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ. ಗಣಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಥಮ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಿರುವು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹೆಸರು ಶ್ರೀ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿರು (ಅವರು ಈಗ ಸ್ಮರಣಾರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ). ಅವರಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಟಿ.ವಿ.ಗಳಿಲ್ಲದ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳ ಮದ್ದಳೆ 'ರಜಾ ದಿನದ ಏಕೈಕ ಮನರಂಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿರು ನನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಅರ್ಥಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಭೋಜರಾಜ ಮಾಸ್ತರರು, ಫಕೀರ ಬಂಗೇರರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಧಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಆಲಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಆನಂದ. ಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಅದು ಮುದಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಾಪಕ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಕಲಿತ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಹಾಗೂ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ

ಪಂಪನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರಿಷರ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಮಸ್ತ ಮಗ್ಗುಲುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಆತನ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ, ರಸಿಕತೆ - ಪರಿಷರ ಪ್ರೇಮ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮನಕ್ಕೆ ತಟ್ಟುವಂತೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಡಾ. ಶಾರದಾ ಗದ್ದಾಲರು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು.

**‘ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಕ್ರೀಡಾಕೂಡ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ’ -
 ಆರ್. ಎಚ್. ಶೆಟ್ಟಿ**

ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಈ ಯಶಸ್ವೀ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ನಡೆಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ. ಇಂತಹ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನಡೆಸಬೇಕು. 18 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರೂ ಇಂತಹ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಆರ್. ಎಚ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಇದೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ “ಉಲ್ಲಾಸ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ 2003” ಸಹ ಸಂಘಟಕರ ಪರವಾಗಿ ಎ.ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ಕುಕ್ಕಾನ್, ಆರ್.ಕೆ. ಮೂಲ್ಕಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಗೌರವ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮಲ್ಲೆ, ವಿ. ಆರ್. ಕರುಣಾಕರ, ಸತೀಶ ಉಚ್ಚಿಲ್ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಉಲ್ಲಾಸ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವದ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ತ್ರಮಿಸಿದ ಯುವ ವಿಭಾಗದ ಸಂಯೋಜಕ ನಾವುಂದ ರಾಜು ಶ್ರೀಯಾನ್ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿ ಆಚರಣೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಹಿರಿಯ ಮುತ್ಯದ್ವಿ, ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರ ದಿವಂಗತ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಲಾವಿದರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಜ.17ರಂದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದೂರಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು.

ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ (ದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡಿಗ) ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕ ಬಾ. ಸಾಮಗ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ದುಮುಕಿ ದೇಶಸೇವೆ ಗಿಳಿದು, ಪ್ರಥಮ ಲೋಕ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯ ನೇತಾರರಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಿರತ ತ್ರಮಿಸಿದರೆಂದರೆಲ್ಲದೆ, ಶರಾವತಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಬದುಕನ್ನೇ ಇಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅದರ್ಶವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೊಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾವಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.

“ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು”

- ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ

“ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನಮ್ಮದು. ಇದರ ಎಲ್ಲೆಗಾಗಿ ದುಡಿದು ಅದರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಹಾಗೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಚೀಫ್‌ಮನ್‌ರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಡೊಂಬಿವಲಿಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜ ಆರಾಧನಾ ಉತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಗಾನ ಕಲಾ ಸಿಂಧು ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಅವರು ಮುಂದುವರೆ

ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಉತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಂಗೀತ, ಸೀನಿಯರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪಂಚರತ್ನ ಮತ್ತು ನವರತ್ನ ಮಾಲಿಕೆಗಳ ಗಾಯನ, ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೃತಿಗಳ ಗಾಯನ ನಡೆದುವು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ಸೌಮ್ಯರವರು ರಾಗ, ತಾನ, ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿ ನಡೆಸಿ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದರು. ಗಾನ ಕಲಾ ಸಿಂಧು ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ ವಿಡುಪಿ ಉಮಾನಾಗಭೂಷಣ್ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಯುವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾನಾಗ ಭೂಷಣ್‌ರವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹಾರೈಸಿದರು.

ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರ ಪುತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೈಷ್ಣರಿಪಿದೇವ್‌ರವರು ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ, ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಸಂಗೀತ ಪರಿಷ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ದಾನಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅರ್ಹವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ದಾನಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅರ್ಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದಾನಿಗಳಿಂದಲೇ ಶಿಷ್ಯವೇತನವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಗಶ್ರೀ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್‌ನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರೂ, ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯ ಪೈನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಸ್ನಾ ಪಕರೂ ಹಾಗೂ ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರ ಶಿಷ್ಯೆಯೂ ಆದ ವಿಡುಪಿ ವಸಂತ ಮಾಧವಿಯವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ಣ ಗಾಯನದಿಂದ ರಸಿಕರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಿಟೀಲು, ವೀಣೆ, ಮ್ಯಾಂಡೋಲಿನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ವಾದ್ಯವ್ಯಂದ, ಮೃದಂಗ - ತಬಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ತಾಳ, ವಾದ್ಯ ನುಡಿಕೆ, ಕುಮಾರಿ ಉನ್ನತಿಯವರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಗಾಯನಗಳು ನಡೆದುವು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜುಗಲಬಂದಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಸಿಕಾ ಫಡೆ (ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ) ವಿಧುಪಿ ಉಮಾನಾಗಭೂಷಣ (ಕರ್ನಾಟಕ)ರವರು ಆಭೇರಿ - ಭೀಮಪಲ್ಲಾಸ್ ರಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಗ, ತಾನ ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಾಯಿತು.

ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೋಕಪ್ರಿಯ ವಿಷಯದ ಗೌರವವಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಲೆ - ಶಿಲ್ಪಗಳ ತತ್ಕಾಲೀನ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ - ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಮೌರ್ಯ ಯುಗ

ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೩೨೪ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೧೮೮ವರೆಗೆ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೆಶೆಯನ್ನು ಉತ್ತುಂಗಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊದಿತ್ತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಯು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಶಿಯಾದವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಈ ಭಾಗವು ಅಬೇಮಿನಿಡ್ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಹೃದಯದಂತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತ, ಅಕೇಮಿನಿಡ್ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಯೂಸಿಡ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ನವಯುಗವನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆದಂತಲ್ಲಾ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಡತೊಡಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕಲಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಅರಸರು ಈ ವಿದೇಶೀ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಮಾರಕಗಳೆನಿಸುವ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು.

ಮೌರ್ಯಕಾಲದ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಉಳಿಕೆಗಳೆಂದರೆ ಇಂದಿಗೂ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾದ ಅಶೋಕ ಸ್ತಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ತಂಭಾಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು. ಅಶೋಕನ ಕೆಲವು ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದ ಸ್ತಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ತಂಭದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರು ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ವೈಖರಿ ಕಚ್ಚಾ ಹಾಗೂ ಒರಟಾಗಿದೆ. ಶೈಲಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹವು ಒಂದು ಬಗೆಯದಾದರೆ, ಒರಟಾಗಿದ್ದರೂ ತುಂಬಾ ನೈಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಎತ್ತು ಹಾಗೂ ಆನೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯದಾಗಿವೆ. ಬಸಾರ್-ಬಖೀರಾದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸ್ತಂಭವು ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿಶೆಯನ್ನು

ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಿಂಹವು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದೆಶೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಲಾರಿಯಾ ನಂದನಗಡ ಮತ್ತು ಸಾರನಾಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಈ ಶೈಲಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಕಲ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆನೆ ಮತ್ತು ರಾಂಪೂರ್ವದ ವೃಷಭ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಬಸಾರ್ - ಬಖೀರಾದ ಸಿಂಹದಿಂದ ಲಾರಿಯಾನಂದನಗಡ ಸ್ತಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಚೌಕಾಕೃತಿಯಿಂದ ದುಂಡಗಿನ ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಾಂಕಲ್ಯ ಸ್ತಂಭವು ಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ತಂಭಾಗದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಯು ಹೊರಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತುಂಬಾ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ರೀತಿ ಪುರಾತನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬರುಶ: ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ವರಕೆತ್ತನೆಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ರಾಂಪೂರ್ವದ ವೃಷಭ ಸ್ತಂಭಾಗವು ಸಾಂಕಲ್ಯ ಸ್ತಂಭಾಗದ ಶೈಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಂಧುಕೊಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುದ್ರೆಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಈ ಸ್ತಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವೃಷಭವು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಸಿಂಹದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕುಶಲತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದರೂ, ಮಾದರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಯ ರಚನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವೀರ್ಯವತ್ತಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹರಚನಾ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗಹನವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಶಿಲ್ಪಿಯು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ವಿಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದಾಗಿ ಈ ವೃಷಭದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸರಿಹೋಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಗುಲಾಬಿ ಎಸಳಿನ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಜೇನುನಿಸುವ ಚಿತ್ರರಚನೆಗಳು ತುಸು ಒರಟಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಂಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಲಾರಿಯಾನಂದ ನಗಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಸ್ತಂಭಾಗಳು ರಾಂಪೂರ್ವದ

ವೃಷಭ ಸ್ತಂಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾಲಗಣನಾಕ್ರಮದಿಂದ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರವಿರುತ್ತವೆ. ರಾಂಪೂರ್ವದ ಸಿಂಹಸ್ತಂಭಾಗವು ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಇಡಲಾದ ಅಂದವಾದ ದಳಗಳುಳ್ಳ ತಾವರೆಯ ಹೂವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಮಿಂಚುವ ಹೊಳಪನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದುಂಡಗಿನ ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಾಲು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಳಿತಿರುವ ಸಿಂಹವು ಮೇಲ್ತುದಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಂಹದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು, ನರಗಳು ಮತ್ತು ನಖಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಸಿಂಹದ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲನ್ನು ನಯವಾಗಿ, ಗುಂಗುರಾಗಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎತ್ತರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಲಾರಿಯಾನಂದ ನಗಡದ ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಹವು ಕುಳಿತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಈ ಸಿಂಹಾಗ್ರದ ಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಸಿಂಹ ಚಿತ್ರಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ದುಂಡಗಿನ ಮಣಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಿಂಹವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶರೀರದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.

(ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

TRIMURTI JEWELLERS

GOLD AND DIAMOND
ORNAMENTS

460/4, Venkatesh Niwas,
Ground Floor,
Bhaudaji Road,
Opp Mysore Association,
Matunga (C.Rly.)
Mumbai-400 019.

Phone : 2402 3485

MAGNANIMITY OF KANNADIGAS THROUGH THE AGES

Dr. H.S. Srinivas

Since historical times, Karnataka has been a confluence of various faiths and cultures though Hinduism was a dominant force in Karnataka, Jainism, Buddhism, Islam and Christianity were patronized by the rulers.

In the third century B.C. Jainism was flourishing in Karnataka. This is evident from the fact that the founder of the Mauryan dynasty, Chandra Gupta Maurya (322-298 BC) after abdicating his throne came to Sravanabelagola along with his Guru and spent his last days there. He had accepted Jainism and had become an ascetic. His grandson Ashoka was a patron of Buddhism. After convening the 3rd Buddhist council at Pataliputra, he sent missionaries to propagate Buddhism. Rakkita was sent to Vanavasa (Banavasi) in Karnataka and Mahadeva to Mahishamandala. Nearly 13 Ashokan inscriptions are found in Karnataka in Chitradurga, Bellary, Raichur and Gulbarga districts. The Chinese traveler Hsien Tsang who visited Karnataka during the reign of Pulakeshi II (609-642 A.D.) says that there were 100 Sangharamas and 10,000 Bhikkus in Karnataka.

The various dynasties which ruled Karnataka like Kadambas, Gangas, Rashtrakutas and Hoysalas patronized Jainism. It was during the Ganga rule that the world famous monolithic statue of Bahubali was erected at Sravanabelagola. According to Dr. Altekar nearly 30% of the population in Karnataka were Jains during Rashtrakuta rule. The cultural life of Karnataka was dominated by them. Among the gems of Kannada Literature, Pampa and Ponna belonged to that age.

Arab traveler Al Masudi tells us that the Rashtrakuta highly respected Muslims and even appointed them as officials. The Chinchani plates of Indra III mention that Madhumati Sugatipa (Mohammed) of Tajika Community was appointed as the Governor of Samyana mandal before the end of the rule of Krishna II and he continued to enjoy the position during the reign of Indra III also. This Governor associated himself with the construction of a Hindu monastery, installation of an image there in and the creation of a permanent endowment in its favour, establishment of a free ferry and free

meals. All these throw welcome light on the outlook of this Governor. This was due to the Rashtrakuta rules reciprocating similar attitude towards Muslims. Though Vijayanagar Empire was established to protect Hinduism from the onslaught of Islam, the Vijayanagar ruler did not show any discrimination against Muslim Rulers like Devaraya I and Devaraya II began to recruit Muslim soldiers in their armies and even built mosques for them. Ramaraya treated Ali I, the ruler of Bijapur as his adopted son, though the latter later on betrayed Ramaraya's trust.

Similar was the treatment meted out to Christians. The Portuguese missionaries, who had visited the court of Venkata II at Chandragiri were so well treated and received by the emperor that they thought of the possibility of easily converting the emperor to Christianity. The famous rules of Keladi, Shivappa Nayak encouraged Christians to settle in his kingdom and allowed them to build churches.

The Wodeyars of Mysore were famous for their magnanimity towards all faiths and creeds. It was during the reign of Krishnaraja Wodeyar II (1734-66) that the fortunes of Haider Ali began to grow and he finally succeeded in usurping power in Mysore. Both Haider Ali and his son Tippu Sultan were tolerant rulers and had many Hindu Officers under them. Krishnaraja Wodeyar IV (1902-40) in spite of the prevailing vitiated communal atmosphere in the country had the courage to appoint Sir Mirza Ismail as Diwan of Mysore, who continued in his office for nearly one and a half decade. During historical times, though the rulers of Karnataka fought against their neighbours over political issues, harmony existing between linguistic groups was rarely strained. The political feud between Badami Chalukya and Pallavas of Kanchi are well known. When Pallava Narasimhavarman defeated Pulakeshi II, Badami which the Pallava inscription claims to have been churmed by them remained in the Pallavas hands for nearly twelve years unlike the Pallavas when Chalukya Vikramaditya II captured Kanchi the capital of Pallavas he donated heaps of gold to the Rajasimheshwara (Kailasanatha) temple there. A Kannada inscription on the column of the temple records this grant. This act

shows the broad-mindedness of Kannadigas. Dynastic rivalries were many times cemented through marriage alliances. The Kalyani Chalukya ruler Vikramaditya VI had married a daughter of the Chola ruler Ballala II had married a Chola Princess, Cholamahadevi and Chola Kullotunga III had married Ballala's daughter Somaladevi, when the Cholas were attacked by the Pandvas in 1216, Ballala sent Crown Prince Narasimha II to help Kullotunga III. Ballala II assumed the title "establisher of the Cholas" after his victory. In fact during Ballala's rule a special tax "Chola Karunya bittiya Bhandi" was imposed by Hoysalas and levied in 1217-18 A.D. as a source of revenue which was utilized in war against the opponents of Cholas.

The Thigalas, a Tamil speaking community was brought to Karnataka by Haider Ali to tend gardens, especially after he laid the Lalbagh garden. The famous Karaga festival of Bangalore is celebrated annually under their auspices. Two Chief Ministers of Tamil Nadu, C. Rajagopalachari and J. Jayalalitha were closely connected with Karnataka. The former was a student of Central College at Bangalore, while the latter was born and brought up in Karnataka. Karnataka's northern neighbour Maharashtra was culturally intimately connected with our State. Many parts of Maharashtra were under the rule of Kannada dynasties upto 12th century A.D. The icon of Maharashtra, Shivaji spent his childhood days in Bangalore. Scholars feel that he was inspired from the example of the atmosphere of the Vijayanagar empire (nourished by Kempegowda's family) at Bangalore in founding his independent Hindu kingdom. His son Rajaram when being chased by the Mughal army was given shelter by Chennamma (1672-87) the queen of Keladi. She provided him escort and helped him reach the fort of Jinji. The facts stated above testify to the observation made by the Chinese traveler Hsien Tsang who says that the people of Karnataka were willing to sacrifice their own life to protect those who sought refuge under them. It also speaks of Kannadigas' Spirit of love and tolerance.

ಸಾವಿಯಬ್ಬೆ

೧
ಸಾವಿಯಬ್ಬೆ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಜೀವವಳಿದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಅವಳ ತಮ್ಮ ಮಾಧವನು ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅರಸನಿಗೆ ತಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಚಲದುತ್ತರಂಗ ಗಂಗವಜ್ರ ಮಾರಸಿಂಹ ಭೂಪನಿಗೆ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳುವುದು ಹೊಸತೇನಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸೋದರ ಸೊಸೆ ಮಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನು ಬಹು ದುಃಖಪಟ್ಟನು.

೨

ಸಾವಿ ಮಾರಸಿಂಹನಿಗೆ ಸೋದರ ಸೊಸೆಯಾಗಿಹುಟ್ಟಿ ಮಗನೂ ಮಗಳೂ ಆಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಳು. ಮಾರಸಿಂಹನಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದೇ ಹೆಂಡಿರು ಮಡಿದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ರಾಜನಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗ ಬಾರದೆಂದು ಅವನು ರಾಜ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ವಂಶವನ್ನು ಅರಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಂಗಿ ಜಾಬವೈಯ ಮಗು ಒಂದನ್ನು ದತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಆಗ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದ ಜಾಬವೈ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಅರಸನು ಅದನ್ನೇ ತನ್ನದೆಂದು ತಂದು ಸಾಕಿದನು.

ವಿರಕ್ತನಾದ ವೀರ ಮಾತುಲನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿ ಒಬ್ಬ ಕುಮಾರನ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಎಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ಸಾಕು ತಂದೆಯೊಡನೆ ನಿಂತು ಸಮರಸನ್ನಾಹ ಯುದ್ಧ ಕೋಲಾಹಲಗಳ ಸಂಭ್ರಮದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಳು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಬಾಲೆ ಅರಗುದರರ ನೊಡನೆ ಭೇಟಿಯಾದ ಹೋಗಿ, ಕುದುರೆ ಏರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಳನ್ನು ಎಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಕೆಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯ ತರುಣಿಗೆ ಸಮ ಎಂಬ, ಮಿಗಿಲಾದ, ಚಾತುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಗಂಗವಜ್ರನು ತನ್ನ ಈ ಸೊಸೆ ಮಣಿಪುರದ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯ ಅಪರಾವತಾರ ಎಂದೊಮ್ಮೆ ಮಂಗಳರೂಪಿನ ಮಹಿಶಾಸುರ ಮರ್ದಿನಿ ಜಿನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಲೆಂದು ಈ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವಳೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ, ಹೆಮ್ಮೆಯೆಂದು ಬ್ಬುವನು.

ಹದಿನಾರು ವರ್ಷ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಅರಸು ಮದುವೆಮಾಡಲು ಬಯಸಿದನು. ಅರಸನ ಚ್ಚಾತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಲವರು ತಕ್ಕ ತರುಣರುಂಟು. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಪ್ಪುವೆಯಾ ಎನ್ನಲು ತರುಣಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಾನು ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ವಿಕ್ರಮ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆನೆಂದಳು.

ಅರಸನು ತರುಣರನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಅರಮನೆಯ ಮುಂದಣ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿ ಪರನಾಡಿನ ಒಬ್ಬ ಯೋಧನು ಬಂದಿರುವನೆಂದೂ ಅವರು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕಾವಬೇಕೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅವರು

ಆಗಬಹುದೆಂದರು. ಸಾವಿ ಗಂಡುಡೆ ಉಟ್ಟು ವೊಗವಾಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಿಡಾರದಿಂದ ಬಂದಂತೆ ಕಣವನ್ನು ಸಾರಿದಳು. ನಾಲ್ಕು ತರುಣರು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಅವಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಸೋತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರು. ಮಾರಸಿಂಹನ ಸೋದರರ ಶಾಯಿಯ ಲೋಕಣ್ಣನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಅವಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಲದೆ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತನು.

ಅದೇ ಕ್ಷಣ ಆ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ಯೋಧಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ವೊಗವಾಡವನ್ನು ತೆಗೆದು ಲೋಕಣ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ನಡೆಯಿತು.

ಕಾಳಗವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಯೂಧಪ ದಂಡನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳತೀರದ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಮಾರಸಿಂಹನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪೀಠದಿಂದೆದ್ದು ಕಳದೊಳಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಯುವಕನಿಗೆ 'ಈ ಕೂಸನ್ನು ಬಲ್ಲೆಯಾ' ಎಂದನು.

ಲೋಕನು ಆ ಮುನ್ನ ಸಾವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದನು. ಆದರೆ ರಾಜನ ಸಾಕು ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ಕೇಳುವುದೆಂತು? ಆದುದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವನ ಬಯಕೆ ತಾನೇ ಕೈಗೊಂಡಿಬಂದಿತು. ಅವನು, 'ನಿಮ್ಮ ಹಸಾದ, ಒಲ್ಲೆನೇಕೆ' ಎಂದನು.

ಲೋಕವಿದ್ಯಾರ್ಥರನಿಗೆ ಶ್ರಾವಣಿ ದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹ ಆಯಿತು. ಮಾರಸಿಂಹನು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದನು. ಇದಾಗಿ ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಯಿತು.

೩

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಡಗಣೆಂದ ಹೆಗ್ಗಲ ಎರಡು ತಂಡ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರದತ್ತ ಹಾಯ್ದು ಬರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಅರಸನಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತು. ಬೇರೆಬೇರೆ ಪಾಳೆಯಗಳಿಗೆ ಬೇಹನ್ನಟ್ಟಿ ಅವನು ಗಡಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ದಳಪತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು. ಬಾಗಿಯೂರ ಕಡೆಗೆ ತಾನು ಹೋಗುವನೆಂದು ಲೋಕಣ್ಣ ಮುಂದಾದನು.

ಚಲದುತ್ತರಂಗನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ಹೆದರುವವನಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಅವನು ಅನೇಕ ದಳಪತಿಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದುಂಟು. ತರುಣನಾದ ಲೋಕನನ್ನನ್ನೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಲೋಕನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಇವನಿಗೆ ಬೇಡವೆನ್ನಿಸಿತು. ಲೋಕನು ಸಾವಿಯ ಇನಿಯ ಎಂಬುದಷ್ಟೆ ಇದರ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ನರಪತಿ ಬಲ್ಲನು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ದಳಪತಿ ಸೇನೆಯೊಡನೆ ಹೋಗಬಾರದೆನ್ನುವುದು ರಾಜಧರ್ಮವಲ್ಲ;

ಗಂಗವಂಶದ ಧರ್ಮವಲ್ಲ; ಚಲದುತ್ತರಂಗನ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಲೋಕನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ತಾನು ಬೇಡ ಎನ್ನಬಾರದು, ಎಂದು ದೊರೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಾವಿ ತನ್ನ ಸಾಕುತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಲೋಕನು ಬಾಗಿಯೂರ ಕಡೆ ಸೇನೆಯೊಡನೆ ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡಿದಳು.

ಸಾವಿ ಸೇನೆಯೊಡನೆ ಹೋಗುವುದು ದೊರೆಗೆ ಹೊಸತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡನೊಡನೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅವನು ಸೇನೆಯನ್ನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವೇಳೆ, ಇವಳು ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದೇ ಎಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಕದನದಲ್ಲಿ ಜೀವಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೆನೆದು ಸೇನಾನಿ ಧೃತಿಗಿಟ್ಟಾನೋ? ಕಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಸೇನೆಯ ಗತಿಯೇನು?

ತಂದೆಯ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಂತೆ ಸಾವಿ, 'ನಾನು ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಜೊತೆ ಸಾರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಳಿಯನೊಡನೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಮಗನಂತೆ ಸಾಕಿದಿರಿ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮಗನಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಗೆದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಗೆಲ್ಲುವೆವು. ಸೋತೆವು, ಆಗಲೂ ನಮಗೆ ಗೆಲವೇ. ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ. ನಗುತ್ತ ಕಳುಹಿ' ಎಂದಳು.

ದೊರೆ ನಗಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಮಗನಂತೆ ಸಾಕಿದ ಮಾತು ನಿಜ. ಮಗನಂತೆ ಕೊಲ್ಲಲು ಎಣಿಸಿದ್ದನೇ? ರಣದೇವತೆಗೆ ಮಗನ ಬಲಿ ಉಂಟು. ಮಗಳ ಬಲಿ ಉಂಟೇ?

ಮಗಳು ಬೇರೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೇನೂ. ಆದರೆ ಸಾವಿಯಂಥ ಮಗಳು? ಎಲ್ಲರಂತೆ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ದಿಟ್ಟ ಹುಟ್ಟಲೇಕೆ? ದೈವದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ದೈವ ಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ಸಾಕಿದ ದೈವ ಹೇಗೆ ಮುಗಿಸುವುದೋ? ಅದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು. ಹೊರೆಯಬಹುದಾದರೆ ಹೊರದು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಿ.

ಹೀಗೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ದೊರೆ ಸಮ್ಮತಿಯಿತ್ತನು. ಅವರನ್ನು ಆ ಗಡಿಯತ್ತ ಕಳುಹಿ ತಾನು ಬಂಕಾಪುರದ ಈ ಗಡಿಯತ್ತ ಬಂದನು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇಂದು ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತು.

೪

ಬಂಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಗೆ ದುರ್ನಿಮಿತ್ತಗಳು ತೋರಿದುವು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಹೋಗೋ ಸಾವಿಯಬ್ಬೆಯ ಬಾಳುವೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದನು. ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂದಲ್ಲ ಕಿಟ್ಟ ಸುದ್ದಿ ಬರುವುದು ಎಂದೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿತು.

ಹಗೆ ಬಂಕಾಪುರದ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅರಸು ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ದಳಪತಿ ರಾಜಮಲ್ಲನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅಜಿತಸೇನ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರವಣಕ್ಕೆ

ನಿಂತನು.

ಸಾವೇನು. ನೋವೇನು, ಬಾಳೇನು, ಬಗೆಯೇನು, ಎಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ದಿನವೂ ಗುರು ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಾಪಿತ ಪರಿಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ. ತಿಳಿವು ಇಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಆಗ ಬಂದಿತು.

ದೊರೆ ಮಾಧವನನ್ನು, ಸಾವಿ ಮಡಿದ ತೆರವನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಸಾವಿಯ ಆ ಸೋದರನು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಡುತ್ತ ಹೇಳಲಾರದೆ ಆ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಹಗೆಯ ಸೇನೆ ಬಾಗಿಯೂರ ಬಳಿ ಸಾರಿತು. ಗಂಗರಾಜನ ಸೇನೆ ಎದ್ದು ಮುಂದರಿಡು ಅದನ್ನು ತಾಗಿತು. ಸೇನೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಲೋಕ, ಸಾವಿ, ಇದ್ದರು. ಮಾಧವನು ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಹು ಹೊತ್ತು ಕದನ ನಡೆಯಿತು. ಇವರ ಸೇನೆ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಗೆಯ ಪಕ್ಕದಿಂದ ಒಂದು ಆನೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಿತು. ಲೋಕನ ಕುದುರೆ ಹೆದರಿತು. ಅವನು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹಗೆ ಅವನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸರಳನ್ನು ನಾಟಿದನು.

ಲೋಕನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಾರ ಎದ್ದು ಈ ಸಂಗತಿ ಮಾಧವನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಲೋಕನು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಸೈನ್ಯ ಮುಂದರಿಯಿತು. ಅವನನ್ನೂ ಸಾವಿಯನ್ನೂ ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯಿತು.

ಮಾಧವನು ಸಾವಿಗೆ ಲೋಕವಿಧ್ಯಾಧರನೊಡನೆ ಸೇನೆಯ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಸಾವಿ ಅವನಿಗೆ ನೆನವಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಮಾತಿಗೆ ಅವನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಮರೆತನೆಂದು ಇಂಥ ಹೀನಾಯವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದೇ? ಚೋಣ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ. ನೀನಿಲ್ಲಿರು. ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹಗೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿ ಬರುವೆನು' ಎಂದಳು.

ಮಾಧವನು ಲೋಕನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು; ಸಾವಿ ಮುಂದರಿಡಳು.

ಮತ್ತೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಾಕಾರವೆದ್ದಿತು. ಹಗೆಯ ಆನೆ ಈ ದಳದ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಿತು. ಸಾವಿಯ ಕುದುರೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು. ಸಾವಿ ಅದನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಇವನಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಿತು.

ಸಾವಿ ಕುದುರೆಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಿದಳು. ಓಡದಂತೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದಳು.

ಲೋಕನು ಮೈದುನನಿಗೆ, 'ಇದನ್ನು ಎಳೆ ಬಾ,' ಎಂದನು. ಮಾಧವನು, 'ವೈದ್ಯ ಬರಲಿ, ರಕ್ತ ಸೋರಿದಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತೆ ಸರಳನ್ನು ಎಳಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದನು.

ಲೋಕನು, 'ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದೆನೆಂದು ನಾನು ಒಂಟಿಯಾಗದಂತೆ ಸಾವಿ ಮಡಿದಳು. ಬಾ, ಇದನ್ನು ಎಳೆ. ತಡಮಾಡಬೇಡ, ಎಳೆದು ಹಾಕಿ ದಳದೊಡನೆ ಸಾರು. ಹಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಇತ್ತ ಬಾ. ಬಾ ತಮ್ಮ ಬೇಗೆ'. ಎಂದನು.

ಮಾಧವನು ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಲಾರದೆ ಆ ಸರಳನ್ನು ಎಳೆದು ಹಾಕಿದನು. ತನ್ನ ಭಾವನ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನೆ ತೆಗೆದನು.

ಹಗೆ ಸೋತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದನು. ಇವರ ಪಡೆಗೇ ಜಯವಾಯಿತು. ಲೋಕಣ್ಣ, ಸಾವಿ, ಮಾತ್ರ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೫

ತನ್ನ ಅಳಿಯ ಹೇಳಲಾರದೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಕತೆಯನ್ನು ನೋಕಂಜಾಂತಕ ಗಂಗವಜ್ರನು ಕೇಳಲಾರದೆ ಕೇಳಿದನು. ಸಾವಿ ಮಡಿದು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವ ಹೋದಂತೆ ತೋರಿತು. ತಾನು ಎತ್ತಿದ ಕೂಸು, ತಾನು ಸಾಕಿದ ಉಸಿರು, ತನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದೆಂದು ವಿಣಿಸಿದ್ದ ಬಾಳುವೆ, ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ತಾನು ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ.

ಬಾಳೇನು, ಸಾವೇನು, ನೋವೇನು, ನಗೆಯೇನು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತು ಮೋಸಹೋಗದೆ ನಡೆಯುವ ಬಗೆಯೇನು, ಎಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಉಪದೇಶ ಇಂದು ಫಲಿಸಿತು. ತನ್ನಂಥ ಬಾಳಿಗೆ ಬಗೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಸನಿಗೆ ಅವನು ಸಾಕಿದ ಸಾವಿ ತೋರಿದ್ದಳು.

ಭಟ್ಟಾರಕರು ಹೇಳಿದಳು. ಕೃಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು. ಈಗ ಕೃಚ್ಚ ಒದಗಿತ್ತು. ಗಂಗವಜ್ರನು ಸಲ್ಲೇಖನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಆಗಲೆ ಅಜಿತಸೇನ ಗುರುವಿನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅಂದೆ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಮೂರು ದಿನದ ಮೇಲೆ ಉಸಿರನು ಮುಡುಪಿದನು.

೬

ಸಾವಿಯಿಚ್ಛೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನಿಯನ ಒಲವಿನಂತೆ ತಂದೆಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯವೂ ಒದಗಿತು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೀರಗಲ್ಲು ಅವಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಾರಿತು. ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮದೊಳ್ ದೊರೆಯೆನಲ್ ಹೆರರಿಲ್ಲನೆ ಸಂದ ರೇವತಿ

ಶ್ರಾವಕಿ ತಾನೆ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯೊಳ್ ಜನಕಾತ್ಮಜೆ ತಾನೆ ರೂಪಿನೊಳ್ ದೇವಕಿ ತಾನೆ ಪೆಂಪಿನೊಳರುಂಧತಿ ತಾನೆ ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಕ್ತಿ ಸರ್

ಭಾವವೆ ಸಾವಿಯಿಚ್ಛೆ ಜಿನಶಾಸನ ದೇವತೆ ತಾನೆ ಕಾಣೆರೇ.

ಕೃಪೆ : ಮಾಸ್ತಿ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕತೆಗಳು

ಸುತ್ತಮುತ್ತ

ಪದವೀಧರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಮಿತಿಗೆ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಅಭಿನಂದನೆ

ಮುಂಬಯಿ : ಈ ಬಾರಿಯ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ಮುಂಬಯಿಯ ಪದವೀಧರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾರ್ಡಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದೆ.

ಪದವೀಧರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಮಿತಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಒಂದು ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡಬಹುದಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕಲಾವಿದರ ಸನ್ಮಾನ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ರೀತಿಯಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪದವೀಧರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸುತ್ತಮುತ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿನಂದನ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪದವೀಧರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಲ್.ಬಿ.ಎಲ್.ರಾವ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರರನ್ನು ವಿಭಾಗ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ.

ವೀರಕೇಸರಿ ಕಲಾವೃಂದದ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟದಲ್ಲಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಸಾಧನೆ

ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ "ವೀರ ಕೇಸರಿ ಕಲಾವೃಂದವು" ಸುಸಂಘಟಿತ ಸಂಘ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಸಂಘ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷ 2002-2003ರ ಕ್ರೀಡಾ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಪರೇಲ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 29-12-02 ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ ವಹಾಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಮೋಘ ಸಾಧನೆ ಗೈದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಾಧನೆ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶ್ರಮವಿದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಶಾರೀರಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ ಗೂಡೂರ. ಸುಮಾರು 15 ಶಾಲೆಗಳು ಈ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಶಾಲೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.

ಹುಡುಗಿಯರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ : ಕುಮಾರಿ ಸಾರಿಕಾ ಯಾದವ 8 A ಚಾಂಪಿಯನ್

ಹುಡುಗರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ : ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯ್ಕರ್ 8 A ಚಾಂಪಿಯನ್

ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರೀಡಾ ಫಲಕವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಗ್ರೇಸರಪುಟವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಪದಕಗಳು: ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ (Gold Medal) - 16
ರಜತ ಪದಕ (Silver Medal) - 13
ಕಾಂಸ ಪದಕ (Bronze Medal) - 13
ಒಟ್ಟು ಪದಕ 42

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಇಂತಹಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ತುಂಬ ಸಂತಸವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೂ ನೋಡುವವರಿಗೂ ಆನಂದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಯಾವುದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ವತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ನೆರವು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಜಿತ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರವಿ ರಾ. ಅಂಜನ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ "ಮುಂಬಯಿ ೯೩ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂದು ೭೩ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂದು ೪೪ ಶಾಲೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ. ನಾವು ಶಿಷ್ಯನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದರು.

ಭಾರತೀಯ ಸಂತರು ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಪ್ರತೀಕ - ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್

ಭಾರತೀಯ ಸಂತರು ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸ, ತ್ಯಾಗದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಪ್ರಸರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪದ್ಭರಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೇ, ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನೇ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಗಣೇಶ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಎರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂತವಾಣಿ ಗಾಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ನುಡಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಮತ್ತು ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ ಸಂತರ ಕೊಡುಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಮೂಲಕ ಜನಗಳ ಮನೆಗೂ, ಮನಕ್ಕೂ ತಲುಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಉಮೇಶ್ ಪಿ. ಪೈರವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮ, ಸಾಧನೆ, ಸಂದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಜನ ಜೀವನದ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತವಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವಾದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕ ಕವಿಯಾಗುವವನು ಋಷಿಯಂತಿರಬೇಕು. ಕವಿತ್ವವು

ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೂಡಿದಂತೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕವಿತ್ವ ಹುಟ್ಟಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯಾನುಭವ ಒಳಗಣ್ಣಿನ ನೋಟದಿಂದ ನೋಡಿದ ವಿಚಾರ ಕವಿತೆಯ ಮುಜೇನ ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕು. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಬೇಕು. 'ಒಳಗೆ ಪ್ರತಿಭೆ; ಹೊರಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇವೆರಡನ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದ ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿ. ವ್ಯಾಕರಣ ಅಲಂಕಾರ ಛಂದಸ್ಸು ಇವುಗಳ ಅನುಭವವೇಕು. ಕವಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಕೆ, ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು ಬೇರೆ; ಹುಟ್ಟು ಕವಿತೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು.

ಅನಾತನಯ ಮುದ್ರಾಡಿ ಸೋಮೈಯ್ಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಕವನ, ಚುಟುಕು ರಚನೆಗಳ ಕಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಚುಟುಕು ಕವನ ರಚನೆಗಳು ಕಮ್ಮಟವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಉದ್ಯಮಿ ಸಮಾಜ ಸೇವಕಿ ರಾಮ ಅಮೀನ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಸುಪ್ರವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಬಾಗ್ಯತ ಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಕವಿತಾ ರಚನೆ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕವಿತೆ ಅಂತರಂಗದ ಭಾವ ಜ್ಯೋತಿಯ ಕೃತಿರೂಪವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು ತೀವ್ರವಾದ ತುಡಿತ, ಸಾಧನೆಯ ಚೇತನಾ ಶಕ್ತಿ ಸಹಿತ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕವಿಯಾಗುವವರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಓದುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ಪಟ್ಟಿ, ಭಾವಸಂಪನ್ನತೆಯಿಂದ ಹೃದಯ ಸ್ಪಂದನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕವನ ಸಫಲತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕು.

ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಚುಟುಕುಗಳು. ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾಲಿಕೆಗಳಿವೆ. ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಕುಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಗರ್ಭತ ವಿಚಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಾಧಕನ ಗುಣಗಳು ಕವಿಯಲ್ಲೂ ಬಾಗ್ಯತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಕವಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ನಿರಂಕುಶಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲತೆಯೂ ಸೃಜನ ಶೀಲತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕವಿ ಡಾ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿಗರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಷ್ಟು ಹಳೆಯದು, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಸಂಬಂಧ ಬಿಗುಗೊಳಿಸೋಣ, ಆದಾನ ಪ್ರದಾನತೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡುವ, ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಕಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸಮಾಜ ರತ್ನ ಉಳ್ಳೂರುಗುತ್ತು ವಾಮನ ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

ಘಟಕದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಬದುಕಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿ, ಅರ್ಥವತ್ತಾದುದು. ಕಾವ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ನೋವುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಸಂತಸವನ್ನು ಅನ್ನೋನ್ನತೆಯಿಂದ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳಬೇಕು. ಭಾಷಣಕ್ಕಿಂತ ಕವಿತೆಗಳ ರಸಾನುಭವ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಲ್ಲದ ಸಂಪಾದಕ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಲೆತ್ಯಾಡಿ ಕರೆನೀಡಿದರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತಿ, ಸಂಘಟಕ, ಪತ್ರಕರ್ತ ದಶರಥ ತಲೇಕರ್ ಅವರನ್ನು, ಕಾಲುಹೊದಿಸಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಆಫ್ ಮುಂಬಯಿ ಸೆಂಟ್ರಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಲಯನ್ ಏಕನಾಥ ಹಾಂಪ್ರೇಕರ್ ಅವರನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪಲತಾ ದಶರಥ ತಲೇಕರ ಅವರನ್ನು ಸೀರೆ, ಕುಂಕುಮ ಕರಡಿಗೆ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಡಾ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಲೆತ್ಯಾಡಿ, ವಾಮನ ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿಗರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಸಹಸ್ರ ವರುಷಗಳ ಫಲ ಹಿಂದಿನದು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮರಾಠಿಗರು ಬಾಳಿದ್ದನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶರಾಗಬೇಕು. ಕಾವ್ಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬದುಕನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗಳು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳಗಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ ಅಹಂಕಾರಗಳು ನಾಶವಾಗಲಿ, ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಾಳೋಣ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯುಂತಿರುವ, ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಕವಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕೇವಲ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಸ್ನೇಹಪ್ರೀತಿ ಭರಿತ ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನ, ಕಾವ್ಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳೋಣವೆಂದು ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಖ್ಯಾತಕವಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ, ಡಾ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಘೋಷಿಸಿದರು.

ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಪಂಪು

ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ತಾಣೆಯ ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ (ಶಾಲಾ ಸಮೂಹ) ತಾಣೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ "ಪಂಪನ ಪಂಪು" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಡಾ| ತಾಳ್ವಜೆ ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಅವರು ಪಂಪ ಕಾವ್ಯದ ಹಿರಿಮೆಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.